

POZNÁMKY K PŘEDCHOZÍMU ČLÁNKU

Karel Maier

Článek se zabývá tématem velmi aktuálním pro rozvoj našich městských regionů. Na příkladu vídeňského regionu poukazuje na změny, ke kterým v důsledku suburbanizace dochází. Může nám napomoci v uvažování možných důsledků eventuální masivní suburbanizace v našich podmínkách. Přitom ovšem musíme mít na zřeteli též odlišnosti, jimiž se naše potenciální suburbanizační prostory a procesy v nich vyznačují: zřejmě slabší kupní sílu potenciálních „suburbanizátorů“ a podstatně odlišnou (slabší) kvalitu dopravní infrastruktury v těchto prostorech, zejména železniční.

Autorka v článku čtenáři prezentuje záměr projektu, a to v dosti velké míře podrobnosti.

Určitým problémem článku a zřejmě i naznačovaného projektu je zúžení tématu na suburbanizaci bydlení (tak je článek pojmenován), přičemž definice suburbanizace uvedená v textu správně hovoří o „přenášení městských funkcí“. Vytržením bydlení z kontextu ostatních funkcí můžeme dospět právě k těm omylům

v plánování, například dopravních systémů, na něž autorka poukazuje.

Za velice důležitý považuji autorčin požadavek zabývat se suburbanizačním procesem nejen v kvantitativním, ale též kvalitativním rozměru. Takovéto zaměření může mít nejen poznávací, ale i plánovací hodnotu. Pokud totiž dokážeme identifikovat „motor“ změn v kvalitativním pojetí, může například regionální plánování účinně ovlivňovat (nikoliv „regulovat“ či dokonce „brzdit“) suburbanizační proces. To považuji za legitimní a vysoce potřebné tehdy, kdy se dá na základě například vídeňské zkušenosti a s ohledem na naše podmínky důvodně předpokládat, že důsledky neovlivňovaného suburbanizačního procesu by byly například neúnosnou zátěží na veřejné rozpočty.

Za diskutabilní považuji část stati věnovanou teoretickému modelu suburbanizace. Zejména se jedná o některá zjednodušující a méně přesná tvrzení ve vztahu na Aténskou chartu, jakkoliv jsou notoricky opakována a v obecném povědomí za-

kotvena: propojování odloučení bydliště a pracoviště s Aténskou chartou, propojení charty s konceptem sociálního státu. Poněkud násilně je i propojování modelu konzumní společnosti se státem sociálního blahobytu. Také neurčitá sdělení o tom, že „se hovoří“ o demokratizaci luxusu by si zasloužila konkretizaci.

Zajímavým podnětem pro diskusi se může stát koncept hierarchických soustav osídlení a jeho platnost / použitelnost v podmínkách suburbanizovaného prostoru. Zkušenost Rakouska může být pro nás zajímavá, protože Rakousko zavádělo střediskový systém osídlení do aparátu svých prostorově plánovacích nástrojů zhruba ve stejné době jako Československo a na rozdíl od nás jej, podle mých informací, oficiálně neopustilo. Zajímavé by bylo i srovnání s praxí Německa, kde jsou středisková sídla stále součástí nástrojů prostorového uspořádání a plánování.

*Doc. Ing. arch. Karel Maier, CSc.
FA ČVUT*